

Такий шалений рік

Про книгу

Ця книга — розповідь про такі одвічні й людські почуття, як дружба, любов, честь, справедливість. Події розгортаються в Україні та за кордоном у 2013 році. Молоді люди, котрі пройшли бурхливі дев'яності роки, божевільні двохтисячні — з Помаранчевою революцією, кризами і вічними обіцянками покращення, опиняються перед вибором: боротись чи опустити руки перед катком владного свавілля. Свавілля, яке проникло в усі сфери суспільства — від правоохоронних органів до парламентських посад. Активні, успішні, працьовиті чоловіки, ровесники Незалежності, кидають виклик системі, що вже підходила до свого краю — осені 2013 року... Усе це відбувається на фоні загострених любовних почуттів, сценографій найпрекраснішого міста світу — Києва, «маленького Парижа» — Львова, фантастичних ірландських кліфів, неймовірних панорам польських Бескидів. Вони борються і перемагають, люблять і зазнають невдач, та не втрачають головного — духу свободи та відчуття дружнього плеча. Книга написана живою мовою, читається легко, на одному диханні.

СЕРГІЙ УХАЧЕВСЬКИЙ
ТАКИЙ
ШАЛЕНИЙ
РІК

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7814-6

Сергій Ухачевський

ТАКИЙ
ШАЛЕНИЙ
РІК

Роман

Коли я, ще зовсім спросоння, відчиняв двері бару і вимикав сигналізацію на пульті, то краєм ока глянув на сіре небо, що насупилося над містом, і розчаровано зітхнув — погода аж ніяк не віщувала сонячного дня. Київ заливало сірим весняним холодом. А мені хотілося сонця і тепла. Особливо нині, у свій день народження, коли мені стукнуло 29.

У барі дівчата ще звечора прибрали, акуратно розставили стільці та столи, щільно прикрили жалюзі. Тут було темно і навіть моторошно. На якусь мить здалося, ніби я потрапив у музей забутих історій. Ними віяло від кожного столика, від кожної серветки, що розкладені на столах, із кожного закутка бару, з кожної цеглинки у стіні...

Нині я чомусь зарано прийшов на роботу. Народ почне підтягуватися сюди не раніше, ніж через дві години. Але мені не хотілося проводити цей ранок вдома за комп'ютером і отримувати привітання від своїх віртуальних друзів з усього світу в соціальних мережах. І навіть не хотілося чути вранці голоси тих, хто пригадав про мій день народження і поспішить із привітаннями, коли ще й кінь не валявся. Тому я відімкнув телефон з усіма його додатками.

У коридорі підсобного приміщення зрадливо скрипнули двері. Я нервово смикнувся і побіг глянути, хто там ходить. Це була Іринка, наша прибиральниця. Вона, мабуть, запізнилася на вечірню електричку і заночувала в кафе. Тепер не хотіла, щоб я її побачив, і крадькома пробиралась до виходу.

— Добрий ранок, — привітався я зі смішком. — Не встигла на електричку?

Вона стрепенулась і винувато закліпала сонними вічками. Їй було 23 роки, заміжня, двоє дітей. Чоловік на заробітках у Росії, але зароблені гроші зберігає, найімовірніше, в мішках. У мішках під очима. Коли вони зранку запухають із перепою.

Іринка працювала на трьох роботах, усюди встигала, ніби мала моторчик в одному місці, роботу виконувала швидко і високоякісно. Я планував поставити її барменом. Але вона не мала змоги вчитися — з

дітьми, господарством у селі. Та й бачив я, що не хотіла. Їй подобалося село. Працювати на городі, біля худоби. Завдяки їй у мене завжди були свіже молоко і смачний домашній сир. Мало того, за такого фізичного і навіть морального навантаження вона була щасливою, завжди усміхненою, охайною і залишалася справжньою жінкою: що в одязі, що в макіяжі, що в поведінці.

— Юрко! — кокетливо відмахнулася. — Та це я на ринок зранку хотіла попасть до куми, малому подарунок купить — у нього день народження.

Я навіть зрадів:

— У мене теж день народження!

— Поздоровляю, дорогий ви наш! — обняла мене й від душі чмокнула у щоку.

Вона смачно пахла молоком.

— Шампанського? — запропонував я. — За двох важливих чоловіків у твоєму житті?

— Та я ж не п'ю! Мені хватає того добровільного помешательства¹ у мого Івана.

— Якщо він знову стрибатиме до тебе з кулаками, то я можу ще раз навчити його культури поведінки і шанобливого ставлення до жінки.

— Та ото після вашої науки він і дихнуть боїться в мій бік... — розсміялася. — Чарку тепер може випить хіба десь там серед своїх дружків на Московщині або коли у мене хороше настроєніє.

— То, може, хоч кави? — запропонував я.

— Та ні. Треба бігти.

Я дістав з портмоне сто доларів і дав їй:

— Премія для Костика. Купи пацану щось прикольне.

Вона знову обняла мене, чмокнула в щоку і побігла далі. А я вирішив, що насправді світ має належати саме таким людям — щирим, добрим, працьовитим, веселим. Вона мені подарувала зранку гарний настрій. Це вже немало.

Я поставив на кухні чайник, без поспіху заварив у турці каву, залив вівсяні пластівці окропом і сів біля заґратованого вікна, що дивилося на внутрішній двір. У ньому було порожньо, тільки іноді батьки тягнули за руку в дитячий садок сонних малюків. Дорослі заклопотано проходили поруч, байдуже зиркали на мене; діти ж зацікавлено

поглядали на мою персону, і в їхніх очах я читав таку тугу, ніби вони хотіли, щоб я порятував їх від цілоденної каторги у садку.

Мабуть, мені було шкода цих карапузів, і вони знаходили у моєму погляді співчуття — свого часу я теж ненавидів ходити у дитсадок. Для мене це була справжня мука. Я їх розумів. І враз спіймав себе на думці, що зараз дуже чітко відчуваю ті давні емоції, ті запахи пригорілого молока, товстих лінивих няньок, дешевих парфумів матерів і перегару батьків, котрі приводили дітей «у групи». Хоча це було так давно... Це було навіть в іншій країні... наприкінці 80-х.

Звабливо блиснули різьблені ребра пляшки рому, що стояла під витяжкою на робочому столі нашого кухаря Збишека. Ранковий стрес дня народження сам собою просився, щоб його зняти. Але попереду був увесь робочий день, а зображений на етикетці лютий бородань-пірат з витріщеними очима і з абордажним тесаком напереваги не віщував нічого доброго від споживання напою. І був один до одного схожий на Збишека — ніби з нього змалювали. А кухар справді був неабияким піратом... коли випадало погуляти в нічному клубі з легковажними дівками...

«Гаразд, — подумав я, відкинувши алкоголь, співчуття до дітей, яких вели на каторгу, похмурий весняний день і паскудний ранковий настрій. — Двадцять дев'ять років. На календарі травень 2013-го. Що у нас в активі?»

Я прожив усе своє свідоме життя, принаймні відколи пішов до школи 1991 року, спостерігаючи за виживанням батьків у новонародженій країні, виживання, власне, самої країни. Нескінченні проблеми, зміни урядів, прем'єрів, підвищення цін, бандитизм — спочатку кримінальний, потім — «правоохоронний», державний. Обіцянки можновладців про чергове поліпшення життя, скандали, корупція... Мої батьки займалися бізнесом, тому були під постійним прицілом то бандюків, то мусорів², то різних органів, які здійснювали «перевірки». Їх і не перелічиш. Пошесть. Напасть. Кидалово. Наїзди. Розборки. У таких умовах я ріс. Під цей сленг, під нічні страхи, візити мусорів з обшуками, зі втечами, переховуваннями та всіма перевагами «перехідного періоду»³.

Хоча... шкільні роки були веселими — у нашій школі більшість учнів переживали щось схоже або... паралельне: одні були із сімей ментів,

інші — бандюків, треті — з «базарних»... Словом, тварі по парі. І ми теж воювали між собою, билися до крові, об'єднувалися, щоб лупитись із ненависною сусідньою школою, сусіднім районом, ворожими «бригадами»⁴, за прикладом авторитетних бандюків... Мирилися, разом займались у спортивних клубах, грали в ті самі комп'ютерні ігри... Закохувались і будували плани...

Україну колотило постійно, не було року, аби нам не розповідали про те, що важкий період минув і скоро все буде в суцільному шоколаді. Та молодим хотілось іншого — вражень, грошей, багатства, розваг, любові, чогось новенького... І реальних змін. Мабуть, тому, коли ми виїжджали в походи по Дніпру, головною піснею вечорів біля багаття часто була та, що її співали ще наші батьки у 80-х: «Перемен! Требуют наши сердца!» А враження і любов нам дарувала сама юність, а ще — віру в те, що у нас усе найкраще попереду: і гроші, й розкішні яхти, й дорогі машини... Зітхнулось. У принципі... ніхто з моїх знайомих цього не досягнув, як і я. Але змінилися пріоритети, погляди на життя, з'явилися інші цінності. Хоча, зізнаюся чесно, подорожувати на власній дорогій яхті теплими морями я досі не відмовився б.

Я заварив ще одну каву і змінив локацію, пересівши у залі до вікна, що виходило на вулицю — там починало вирувати життя. Вузькі вулички Подолу заповнили машини, автобуси, вони дратівливо сигналізували, між ними сновигали перехожі, поспішаючи втрамбуватись у переповнені трамваї. Тут відкривалася справжня людська комедія, театр зі сценографією вулиць і пристрастями мешканців та гостей Подолу.

Але тієї миті, коли я зробив перший ковток кави і хотів знову віддатися роздумам, весело розчинились двері й до бару ввалився «пірат» Збишек. Він був збуджений, зі скуйовдженим чорним снопом волосся на голові та нечесаною бородою.

— Кур-р-р-рва, — привітався він від усієї своєї щедрої душі й пробубонів собі під носа: — Він вже тут. Якийсь поліцай, кур-р-р-рва, — і до мене з награною радістю: — Озку! Чого це ти так рано на роботі й уже п'єш цей дуст?

Я аж відсахнувся від нього і тільки розвів на те руками. Справді, чому це я вже зранку на роботі та п'ю каву? В барі?

батьки були змушені поїхати з країни, під тиском — у них відбирали бізнес «любі друзі»⁶, ті, кого вони підтримували свого часу.

Ні, тепер про це не хотілося думати. Зовсім. Вони виїхали вчасно, зумівши продати бізнес, ще до вересня 2008 року⁷. Я відмовився їхати з ними і попросив не продавати цей бар, де, практично, виріс. Де знав кожен закуток цього будинку, скрип кожної мостини, несправності будь-де — від водогону до електрики... А в будинку, котрому вже понад сто років, з цим проблеми є і будуть.

За думками кава охолола. Я допив її зовсім простиглою. Тож підсумок двадцяти дев'яти років: усе життя в очікуванні змін, «покращень», але їх нема. Є обіцянки, є морди в екранах телевізорів, які прорікають зміни і «пакращення» по новому колу. Зважаючи на це, можна сказати, що моє покоління — це покоління «пакращення». І, схоже, далі буде ще гірше. Що мене зовсім не влаштовувало. Тому залишалося зціпити зуби і жити. Просто жити.

Усе. Крапка. Набридло. Не день народження, а політінформація якоїсь ультрарадикальної партії. При чому лектор і слухач — я, в одній особі, так би мовити, власною персоною.

Вийшов із душової Збишек. Прилизаний, свіженький, з акуратно підстриженою бородою, у фартуху і з кухарським ковпаком на голові. Він мав не тільки талант геніального кухаря, а й уміння швидко приводити себе до тями після будь-яких пиятик і гульбищ. Мені так не дано...

— Хочеш їсти? — запитав Збишек.

— Та ні, щось узагалі настрою нема, — зізнався. — Задумався про життя, про минуле. Про наше втрачене покоління, — я навіть зітхнув.

— Курва, — хляпнув він себе долонями по колінах. — Які твої роки, синку?! — Він був старший від мене на чотири роки, тому іноді дозволяв собі називати мене «синком». — У тебе життя тільки починається. І запам'ятай, є така прикмета: як зустрінеш свій день народження, так його й проведеш... — очиці Збишека хитро забігали.

— Коли б це було так, то більшість людей ходила б вулицями п'яними і з шампурами шашликів напереваги, — зауважив я. — Тому не сподівайся, — рывкнув я на нього: — «Do roboty! Do roboty!»⁸.

Мій особистий пірат стрепенувся від цього вигуку й пішов готувати своє робоче місце. Пляшку рому, яку він запобігливо припас на ранок,

я реквізував на свою користь. На краю стола Збишек залишив тортик і жменю свічок, які б на ньому не помістились. Я відчув голод: ранкова кашка для сповненого сил «юнака» — це не те. А ось тортик із товстим шаром масляного крему (як я люблю)... Це справжня чоловіча страва. З великою чашкою кави. З вершками. Але без цукру. Щоб не поправитися.

Після такого вдалого сніданку я вже не сидів, а лежав у кріслі й ліниво увімкнув комп. Одразу полилися привітання. З радістю прийняв їх тільки від батьків і сестрички з далекого острова. Букетики, котики, собачки, трояндочки, губки, поцілуйки, обнімайки, тортики, посміхайки — соціальні мережі щедро засипали мене віртуальними подарунками. Я написав комусь: «Дякую! Твої привітання найкращі й незабутні! Люблю!!!» Додав кілька смайликів, скопіював і взявся відповідати усім однаково, не розрізняючи ні постачальників, ані журналістів, ані чоловіків, дівчат, жінок, сімейних пар... Нікого. Більшості з них я навіть не знав. Багатьох — уже й забув, як вони виглядають і де з ними знайомився — чи в реалі, чи у віртуалі...

Далі — новини, курси валют, замовлення продуктів за списком для кухні (на це пішло від сили 15 хвилин), ціна золота на лондонській біржі, якась відома персона знову роздягнулася... Курсор майже рефлексивно пірнув на посилання, клацнула кнопка миші... а дивитися — ні на що. Найцікавіше заретушували піксельними квадратиками. Тема цицьок не розкрита. Суцільне розчарування.

Так. Досить. У політику навіть не лізу. Хіба що... трішки Інтернет-приколів про Азарова і Яника. Потім — таки зачепили новини, за ними — якісь порожні плітки про зірок та кіно... Глянув на годинника — незчувся, як минуло півдня. Від здивування навіть тихенько свиснув. Скоро мають припхатися гості. Тобто друзі. Варто глянути, чи приготував нам щось смачненького Збишек і чи не став він раптом похмелятися, як це вже траплялося не раз.

Пройшовши через залу на кухню, я був приємно вражений: у залі ніде й яблуку впасти, на столах багато наїдків і напоїв. Люди прийшли на обід із сусідніх офісів, отже, нині отримали аванс. Я любив такі дні: особливо перші й останні числа місяця. Студенти ж одержували стипендію 12–15 числа, і тоді тут починався пивно-чіпсовий шабаш. Ці дні я чомусь не любив, попри непогані прибутки. Або просто заздрив

цим дітям, котрі мали змогу навчатись і отримувати освіту. Я ж був змушений з дванадцяти років працювати: допомагав батькам розвивати бізнес. Повірте, це було зовсім не легко, бо коли служив у війську, півтора року десантної муштри здалися мені курортом.

Збишек на кухні впорався з усім достойно: гострі закуски, хумус, шурпа, плов, шашлики — так, наче мій день народження мав відбутися не в кафе з європейською кухнею, а в чайхані у Душанбе. Але побажання моїх друзів для мене закон. Вони хотіли «чогось екзотичного»... нате вам. Хоча... яка там екзотика: ці страви давно стали звичайними у наших меню.

Тож скоро на манливий запах мого дня народження приїхали у двох таксі гості: Толя Поліщук, Сергій Шпак і Сашко Ведмідь. Перший — мій однокласник. У нього багата біографія: від ведучого новин на провідних телеканалах до головного редактора «ящика»⁹. Але зараз він працював під псевдонімом Пол Іщук фрілансером у кількох закордонних виданнях. Його улюблений коник — політика. За неї був гнаний з роботи і навіть битий. Неодноразово. «Бо чесний», — пояснював. Але його чесність, на жаль, йшла пліч-о-пліч зі смарагдовим змієм. До всього, розуміючись на політиці, він ненавидів самих політиків. Тобто політиканів.

Високий і здоровий, мов бугай, Сергій Шпак — лікар-уролог. Іноді я його дражнив «Доктор Зло». Хоча насправді він був простакуватим добряком. Ми з ним вирости в одному дворі на Подолі. Унікаум. До Медуніверситету він вступив чотирнадцятирічним. І вже п'ять років практикував у «блатній» державній поліклініці й паралельно — у батьківській клініці. З негативного — курив багато і чомусь смердючі дешеві папіроски, які сам скручував із домашньої махри. Для улюбленого внука її вирощував рідний дід. Шпак пояснював це так: «Мій прадід був козаком, курив махру і дожив до ста чотирнадцяти років, його батько був козаком, курив махру і дожив до ста десяти, мій дід курить і ще всіх вас переживе». Варто сказати, що батько Сергія не курив узагалі й у шістдесят років виглядав на сорок... Тож справа була, мабуть, не в куриві, а у генетиці...

І мій армійський камрад — Сашко Ведмідь. Незважаючи на вайлувате прізвище й активні заняття єдиноборствами, він мав вигляд людини інтелігентної і в усьому був таким. Іноді аж занадто. Особливо

ловилися на його манери гопники, коли хотіли забрати гроші або мобільний телефон. Він завжди підкреслено увічливо звертався до них на «ви», просив дозволу пройти, червонів, коли вони матюкались, і винувато опускав очі. Ну, а далі — просто вирубував їх по черзі, з одного удару. І байдуже, скільки тих нападників — двоє чи десятеро. Ще Сашко був колекціонером — старовинна зброя, книжки, антикваріат, нумізматики. Тому щоразу дарував мені на свята золоту монету. Так за останніх шість років у мене зібралася цілком пристойна колекція золотих монет.

Імена дівчат, котрі з ними приїхали... я навіть не намагався запам'ятати. Вони змінювалися постійно, тож це було марною справою. Однак мене завжди розважало те, що у «дрібного» Толі постійно були повні дівчата з розкішними формами, у Шпака — «гренадери», під його статуру, а Ведмідь зустрічався тільки з розкішними блондинками з анекдотів, із невисоким рівнем інтелекту. І пояснював це так: «Життя й без того складне. Навіщо його ускладнювати близькими стосунками з цими прекрасними створіннями?».

Ось така компанія зібралася в мене за столом у банкетній залі на другому поверсі, з виглядом на Контрактову площу.

А, ні, не така... Не встигли ми випити за мій день народження й по чарці, як до нас приєднався Збишек зі своєю племінницею Орисею. Усі називали її «Риська». Вона була з модельного бізнесу і зараз приїхала в Київ на якийсь показ мод. Попри професію, у житті Риська була простою дівчиною і не випендрювалася своєю зірковістю. Хоча характер у неї був... м'яко кажучи, зовсім не янгольський. Навіть чоловічий. Усі мої друзі мліли в її присутності й намагалися здаватися не такими баламутами, якими були насправді. Я теж був майже закоханий у неї. Та через те, що знав Риську ще тоді, коли вона під стіл пішки бігала, ця закоханість видавалася мені збоченою. «Стримуй себе», — суворо наказував я собі й намагався не дивитися на її точені ніжки, тугі сіднички, руде закучерявлене волосся й сині очі... Такі манливі й такі глибокі... «Так! Стримуй себе»... Ну, ви мене розумієте.

Риська все це вловлювала, тому ніби ставила перед нами перепону і до всіх зверталася на «ви»: «пане Толічку», «пане Шпаку», «пане

Ведмедю». До мене вона зверталася «Пане Ю.», і це тільки тому, що так я записаний у неї в мобільному телефоні: «Pan Ju.».

Збишека підмінили на кухні його бородаті, за сучасною модою, племінники. Вони були у нашому ресторані на практиці. Останньою підтягнулася моя адміністраторка і бухгалтерка в одній особі — пані Тамара, або, як ми її звали, Цукерка. Заклопотана, повна, жвава, з рум'янцем на обличчі, ніби з морозу, і з усмішкою на всі 32 золоті зуби. Зізнаюся, без неї мій бар навряд чи процвітав би. Вона мала досвід роботи ще з часів совкового «общепіту» і ставилася до нас усіх, як до власних дітей — суворо, а іноді навіть із любов'ю...

Це була моя невелика дружня київська сім'я.

— Так, банда! — враз заявила Цукерка, зручно всівшись на чільному місці за столом. — Як головна, я вас попереджую: поведіть себе скромно. Від цього залежить наша нинішня виручка з бару. В зал не виходити, з клієнтами не влаштовувати розборки... Ну, як ви любите. Усі зрозуміли? — й обвела нашу скромну компанію суворим поглядом.

Я відкашлявся і спробував вставити своє справедливе слівце:

— Узагалі-то, головний тут я... Хоча б тому, що нині мій день народження...

— «Взагалі, взагалі», — перекинула мене Цукерка, — головним ти будеш тут після дванадцятої ночі. Бо ти народився ввечері, о двадцять третій тридцять. А оскільки наша рідна українська влада свого часу відібрала у нас годину життя і перевела нас жити за київським часом... реально твій день народження — тільки завтра...

— Пацанва зельона, — Ведмідь шепеляво спародіював Януковича і зверхньо зиркнув на мене.

— Після півночі... — продовжила Цукерка повчально.

— Цукерко, ти — як зла мачуха з казки, під руку наговорюєш, — перебив Пол, невдоволено відсунувши від себе чарку. — Головне в нашій історії не день, не паспорт і не те, які в ньому цифри, а-а-а... щоб наш новонароджений, як у відомій казці, не перетворився цієї ночі в овоч. Чи в пацюка. О!

— Тост приймаю, — вирішив я. — Тим більше, не будемо ж ми все це діло переносити на завтра, — обвів рукою накритий стіл.

— А завтра, курррва... — радісно сплеснув долонями Збишек, — продовжимо.

— Це вже наступний тост, — інтелігентно поправив свої піжонські окуляри, що сповзли на кінчик носа, Ведмідь. — За попередній не випили...

Ця словесна пікіровка могла тривати вічність, аж поки Доктор Зло влив у себе чарку горілки і загарчав від задоволення. Ми вирішили не відставати від нього, і скоро за столом зарипіли ножі та виделки, активно йорзаючи по тарілках.

Мій день народження. Двадцять дев'ять років. Не віриться.

* * *

Коли баки були по вінця залиті різними напоями, від узвару до фірмового дорогого коньяку, коли переговорено, пригадано і пересміяно все, що можна було, а час нестримно покотився за північ... Залишалося рухатися далі всією веселою компанією. Ініціатором виступила Цукерка. У неї здоров'я було, як у батальйону морської піхоти. Збишек, після добового марафону зловживань, хропів на отоманці, скрутившись клубком і затиснувши долоні між колінами. Решта народу рвалась у бій. Їм уже було байдуже, чого ми зібралися за столом і що саме святкуємо. Через це мені стало трішки сумно. Тому, коли галаслива компанія вирвалася на нічний Поділ, який завмер після денних турбот, я зробив вигляд, що маю завтра багато справ, тому мені треба виспатися. «Мушу йти додому», — заявив категорично. Друзі недовго вмовляли мене продовжити гулянку, бо знали мою вдачу — як вирішив, так і буде. Вони кілька хвилин обурювалися моїм рішенням, але скоро завантажились у таксі й помчали назустріч пригодам. За мить усі, мабуть, забули про моє існування. Я глянув їм услід і зіщулився від нічного холоду, що брав в обійми. Нервово пересмикнув плечима. Роззирнувся і подумав: холодно, але затишно і красиво. Неймовірно затишно і красиво. І я щасливий, ніби вдома, ніби тут і є моє вселенське місце призначення.

Трішки постояв, вдихаючи на повні груди нічну прохолоду, наче пив її. Звідкись долинув дух бузку, в який впівся ранній запах липи. Я закинув голову і манливо втягнув носом цей фантастичний аромат. Алкоголь м'яко відступав, вивітрювався. Обриси довколишніх будинків виразнішали, чіткішали. Все навкруги чомусь стало таким

зрозумілим і неймовірно правильним. Величезний бутафорський місяць завис над Дніпром, він був з червоним тривожним відливом. Завів свою щемливу пісню соловейко. І звідки він узявся тут, у цих кам'яних нетрях? Мені здалося, що я опинився в паралельній реальності. Довколишній світ став іншим, і зараз він належав тільки мені.

Зі стану нірвани мене вивів чийсь дотик — холодна долонька Риськи ковзнула мені під руку. Я радше відчув, аніж здогадався, що це вона. Так мало бути. Так мало статись. І зараз це для мене було однозначним. Хоча... де я, а де ця руда красуня з обкладинок глянцевого журналі.

— Погуляємо, пане Ю.? — сказала вона, притулилась до мене і пояснила: — Холодно.

Вона була одягнена справді залегко для цього вечора — вітром підбите платтячко і куца джинсова курточка. Я відчув, як у неї тілом пробігають чи то нервові імпульси, чи то дрижаки від холоду. Обняв її, прикрив плечі курткою і сказав:

— Ти така вже доросла... І така красива. Ніби з іншого світу, — я втягнув на повні груди повітря, намагаючись ним насититись. — Але й цей світ зараз такий класний... Такий... Несподіваний. І ти у ньому, прекрасна, як щастя...

— Я знаю, — вона посміхнулася кутиками губ, її очі стали хитрими, і ще трішки притулилась до мене, наче робила спробу перед рішучим кроком. Так пробують ранню кригу, повільно наступаючи на неї. — Нині ви увесь вечір тільки й дивилися на мене.

Я сильніше обняв її за плечі й не знайшов потрібних слів, тому повторив:

— Бо ти красива. Бо ти з іншого світу. Зі світу казок... Прекрасна, як щастя...

— Я красива і п'яна, — зізналася вона. — П'яна і смілива... І щаслива... І сміш-на-а. А ще я люблю казки. Старі казки, про принцес і принців.

У неї був потішний польський акцент. Замість твердого «л» вона вимовляла довге «в», це звучало зовсім по-дитячому. Плутала слова, вигадувала нові. Я глянув на це дивне створіння, котре здалося мені

подарунком на день народження, і мені навіть на думку не спало: «Стримуй себе»...

— Збишек спить? — запитав я, бо перед виходом ми перенесли його на канапу в мій кабінет. Хоча він прокинувся і, не дуже уявляючи, де перебуває, так поривався «до “Вавелю”»¹⁰, що Риська його ледь заспокоїла.

— Та спить, чудовисько бородате, — посміхнулася вона. — Це вже до ранку.

— Куди підемо? — я роззирнувся все ще розгублено.

— Пане Ю., — зверхньо сказала вона, наче грала роль розумної наставниці, — хіба ввічливо ставити такі питання прекрасній дівчині? У такий казковий вечір. Ви маєте запропонувати... Як джентльмен... Як принц...

— Тоді... — ще раз оглянувся, наче шукаючи підказку. — Тоді можемо погуляти по Києву. Можемо в нічний клуб, тут поруч...

— Ви вульгарний тип, пане Ю., а ніякий не принц, — продовжила вона якусь свою гру, свою казку. — Зараз ви мали б запропонувати прекрасній і п'яній полячці хоча б зайти до вас додому на чай... І ця полячка буде зовсім не проти, пане Ю... Знаєте, чому?

Я запитально оцінив її поглядом з ніг до голови і перехопив цю гру:

— Може, тому, що в мене день народження, а ти мені не зробила подарунка?

— Курва! Ці «UA»¹¹! — вона розчаровано закотила очі. — Що вони взагалі про себе думають, ким себе вважають?! Гоноровіші від поляків, курва!

— То що, подарунка не буде? — скорчив я дурня.

— Та мені просто холодно! Я замерзла, як цуцик! — потерла себе долоньками по плечах. — Заодно й погуляємо... Бачу, з вами казки не буде. Хіба що «казкове» запалення легень...

— Ну... — знизав я плечима. — Навіть не знаю.

— Я повторюю, пане Ю... я замерзла, — категорично заявила Риська і сердито глянула на мене.

Я зняв із себе куртку, накинув їй на плечі й одразу відчув, як вологе холодне повітря неприємно налипає на тіло. Риська рвучко закуталась у мою куртку і, підсліпувато дивлячись під ноги, зацокотіла каблучками по асфальту. Він був нерівний, з вибоїнами, — тут не

продефілюєш, як на подіумі. Я поспішив за нею, перехопив за талію. Вона пашіла теплом, ніби увімкнула внутрішній підігрів. І я вже не розумів, чи я обнімаю її тому, що самому стало холодно й хотілося зігрітися, чи від природного чоловічого бажання — бути ближчим до неї. Підтримувати її на цих жахливих дорогах і навіть уявити собі ніч, яка нас може очікувати. Ця думка хтивим імпульсом пробігла від сонячного сплетіння до горла і перехопила подих.

Та чи очікує?.. Я ніколи не знав її такою — дорослою. Знав її малою і вередливою. Останнім часом ми мало спілкувались. Аж раптом вона тупиться до мене... Вона... Дівчина з обкладинок модних журналів.

Наша нічна прогулянка не зовсім романтичними, погано освітленими вуличками Подолу була марафонською і теж далеко не романтичною. Ми втікали від цього несподіваного холоду і, мабуть, — від себе. Або ж навпаки... поспішали до себе...

Щойно смілива і п'яна Риська враз стала діловою й перебрала ініціативу розмови, коли оступилася на ямі:

— «UA», — констатувала. — Ніяк не звикну до ваших доріг. Курва, мало того, що їздити вашими дорогами — кара Божа, тут ще й ноги можна поламати...

— Ми любимо екстрим, ти ж знаєш... Жити без проблем — нудно, — я натягнуто посміхнувся. Мені не подобалося, що вона перейшла на цю тему.

— Ви любите бардак, пане Ю. Не ви, а все ваше «UA»... Вам подобається у ньому жити. Ну, як можна щодня мучитись, їздячи у ваших заторах і вашими дорогами? І для чого??? Ці дороги можна просто відремонтувати!

— Якби все залежало від нас... — зітхнув я непевно. — Ми не любимо бардака — ми не можемо його побороти, — якимось непевно пробубонів під носа і відчув, що збрехав, пригадавши складські завали у нашому підвалі. Я вже кілька років обіцяв там прибрати.

— Я люблю Київ, вулиці, людей, парки... — її думки переплигували з однієї до іншої. — Повітря і київське небо. Вони незвичайні, — вона із задоволенням вдихнула весняного дурману повітря. — Тільки те, що робиться у вашій країні з вашим президентом... І дороги... Це жах.

— Є таке... — я неохоче погодився і зітхнув.

Справді, після зими 2012–13 років асфальт доріг зміло зі снігом... А що вже казати про політику?.. Там такі чудеса чудесні... Але зараз мені зовсім не хотілося чути цієї політінформації. Ще й від кого?..

— І хотілося б дивитись у небо, але доводиться повертатись до ям під ногами, — стиха засміялася дівчина.

Я все ж задер голову, щоби глянути на це нічне небо, прошите колючими промінчиками зірок, але зашпортався і вирішив:

— Просто київський асфальт завжди повертає нас до реалій і не дає задирати голову... Приземлює.

— І попереджує: якщо у вас такі ями під ногами, то не варто дивитись у небо, бо можна так гримнутися, що швиденько на небо потрапиш!.. У ліпшому випадку, — подумала і додала: — Хоча за такі дороги усіх треба відсилати до дідька.

Я посміхнувся. До певної міри це було правдою.

— Не хочеться туди потрапляти, — зізнався я. — Особливо зараз. Нині в мене таке враження, ніби життя починається по-новому. Поруч ти. Мені двадцять дев'ять...

— Я не поруч. Я далеко. Здається, на Північному полюсі.

Я взяв її за руку. Вона була холодною, ніби справді з морозу.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ